

Posudek diplomové práce Mgr. Pavly Hodkové „Psychologické aspekty chronického onemocnění cystická fibróza – coping“

Posuzovaná diplomová práce byla předložena k posouzení a obhajobě v rozsahu 75 str. textu, necelých 5 stran soupisu použité literatury a 15 stran příloha, obsahujících původní dotazník v angličtině, překlad jeho položek do češtiny, jeho českou verzi, dále dotazník pro rodiče, hrubé skóry jednotlivých položek dotazníku, ukázkou administrovaného dotazníku a ukázky tiskových materiálů vydávaných k problematice CF.

Práce je rozdělena na teoretickou (52 str.) a empirickou (22 str.) část, jež jsou vhodně členěny do 7 hlavních obsahových kapitol a podkapitol. Po úvodu následuje kapitola, popisující cystickou fibrózu ve smyslu základní charakteristiky onemocnění a popisu hlavních symptomů, možných komplikací, diagnostických a terapeutických možností, prevalence onemocnění v ČR a jeho prognózy. Třetí kapitola je věnována vlastnímu tématu práce v užším smyslu – vlivu onemocnění na psychiku jak na úrovni individua, tak v rodině, čtvrtá se zabývá zvládním stresu a chronického onemocnění (coping), pátá probírá možnosti psychologické intervence. Šestá kapitola představuje úvod do empirické části práce, popisuje cíle výzkumu, podává charakteristiku souboru vyšetřených osob, popisuje metodiku, výsledky a zahrnuje též diskusi a v sedmé kapitole jsou shrnuty závěry práce.

Práce je sepsána přehledně a srozumitelně, dobrou češtinou a na velmi dobré úrovni odborného jazyka. Vychází z relevantní odborné literatury domácí i zahraniční v podobě periodických i neperiodických pramenů (celkem práce uvádí 69 citací včetně některých internetových zdrojů). Hlavní odborný přínos práce spatřuji v pořízení české verze dotazníku J. Abbottové ke způsobům zvládnání cystické fibrózy a v jeho ověření v českých podmínkách. S úskalími výzkumu se autorka podle mého názoru vyrovnala vcelku úspěšně, kladně hodnotím rozsáhlou diskusi k získaným výsledkům.

K práci mám následující připomínky:

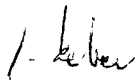
1. Mezi metodami ke zjišťování způsobu, resp. úrovně zvládnání (coping), které autorka uvádí na str. 37 – 39 sice nenajdeme všechny, ale mezi těmi, které snad – jak autorka uvádí na str. 37 - lze označit za nejznámější je též uvedena metoda COPE C. S. Carvera, M. F. Scheiera a J. K. Weintrauba

z roku 1989. Tato metoda se sice v podstatě osvědčila, avšak vzhledem k četným připomínkám, týkajícím se především délky administrace, byla v roce 1997 C. S. Carverem vytvořena její zkrácená verze, jež tuto nevýhodu výrazně eliminuje.

2. Autorka v teoretické části své práce (na str. 39) správně uvádí, že problematika zvládnutí chronického onemocnění i jeho měření jsou úzce spojeny s problematikou kvality života. O to více mne jako oponenta této práce překvapilo, že autorka nezjišťovala u zkoumaného souboru úroveň kvality života některým z dnes již dobře dostupných nástrojů. Korelační, případně další statistická analýza těchto proměnných by jistě posuzovanou práci výrazně obohatily.
3. Poslední připomínka je spíše jazyková. V duchu současného módního trendu nepřechylovat v češtině ženská příjmení cizího původu používá autorka důsledně nesklonné verze těchto příjmení v původní podobě (např. „Z výzkumu Abbott et al...“, „...výsledky skupiny Abbott et al...“, abych uvedl nejčastěji v práci uváděné příjmení autorky původní verze použitého dotazníku), což výrazně omezuje až karikuje původní bohatost výrazových prostředků českého jazyka. Myslím, že skloňování přechýlené verze jména J. Abbottové v českém textu by nikoho neurazilo a zapadlo by mnohem lépe do jinak velmi dobré jazykové úrovně práce.

Závěrem konstatuji, že práce splňuje požadavky, kladené na diplomové práce a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. 1. 2008

Doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc.